

som den får en ekstern part, f.eks. et laboratorium til at foretage.

Hvis det er nødvendigt at foretage undersøgelserne for at forhindre eller bekæmpe forurening af havet, vil bestemmelserne i §§ 42 og 43 i mange tilfælde kunne anvendes. Beredskabs- og bekæmpelsesforanstaltninger, herunder udgifter til nødvendige undersøgelser, vil kunne kræves dækket efter reglerne i § 44 eller sølovens bestemmelser om forureningskadeansvar. I sådanne tilfælde vil det ikke være nødvendigt at anvende den foreslåede bestemmelse i § 45 a, som altså er et supplement til de eksisterende regler. § 45 a finder ikke anvendelse i det omfang, det ville stride mod de internationale konventioner på området, herunder de konventioner, der er gennemført ved de nævnte regler i søloven.

Det kan dog ikke udelukkes, at der kan være behov for bestemmelsen også til at erstatte oplysninger, som ellers ville kunne kræves efter § 38, stk. 4. Det vil imidlertid forudsætte, at man overhovedet er i en situation som nævnt i § 38. § 45 a vil således ikke kunne anvendes til at foretage undersøgelser, der skal belyse, om der f.eks. er sket en grundstødning, hvis den pågældende ikke vil give oplysninger herom, da oplysningspligten efter § 38 først indtræder, når der er sket en grundstødning, kollision m.v. eller i øvrigt er fare for udtømmning.

Beslutning om at foretage undersøgelser kan efter forslaget kun træffes, hvis § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse. Hvis virksomheden giver samtykke efter § 10, stk. 3, til at give oplysningerne, anvendes de almindelige regler, hvorefter der kan afkræves oplysninger. I situationer, hvor der er tale om at foretage undersøgelser til erstatning for oplysninger efter § 38, vil oplysningerne typisk være nødvendige at indhente straks, for at forhindre eller bekæmpe en eventuel forurening fra skibet. I disse tilfælde må oplysningerne derfor typisk afgives frivilligt med det samme, hvis ikke myndigheden skal foretage undersøgelserne. Afgørelsen må i så fald også kunne meddeles mundtligt, og så senere fremsendes skriftligt.

I modsætning til § 44 er det ikke fundet hensigtsmæssigt, at præcisere, hvem »den ansvarlige« er. Dette skyldes, at bestemmelsen omfatter andre tilfælde end havforurening fra skibe og platforme. Hvem betalingsforpligtelsen påhviler, må afgøres ud fra, hvem der er ansvarlig for overholdelsen af de regler, der er tale om i det enkelte tilfælde, og hvem den suspenderede oplysningspligt derfor påhviler. Ligesom i de andre love vil det være driftsherren, der er »den an-

svarlige«, og ikke f.eks. kaptajn eller besætning på et skib.

En beslutning om at foretage en undersøgelse efter § 45 a vil være en afgørelse i forvaltningslovens forstand, og der vil skulle foretages partshøring, medmindre forholdet gør, at det er nødvendigt at træffe afgørelse straks, jf. ovenfor. Myndigheden skal i den forbindelse, hvis den ikke tidligere har gjort det, spørge den pågældende, om denne vil afgive oplysningerne frivilligt. Myndigheden kan samtidig, hvis det er relevant, forvarse et påbud for det tilfælde, at der gives samtykke. Hvis den pågældende ikke gør indsigelse mod myndighedens forvarsel eller ikke kommer med oplysninger til støtte for en eventuel påstand om, at den forvarslede undersøgelse er for vidtgående eller lign., kan myndigheden træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. Myndigheden kan herefter som udgangspunkt afkræve den pågældende de fulde omkostninger ved undersøgelsen, også selv om den pågældende kunne have fremskaffet oplysningerne billigere selv, eller selv om det senere viser sig, at undersøgelsen er mere omfattende, end det var nødvendigt. Dette forudsætter dog naturligtvis, at beslutningen om undersøgelsen er sagligt begrundet i forhold til de oplysninger, der forelå på afgørelsestidspunktet, og herunder også at proportionalitetsprincippet er overholdt.

Vedrørende klage henvises til bemærkningerne til nr. 5 og 6.

Til nr. 4 og 5

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget under § 2, nr. 6. Endvidere rettes i § 50, stk. 1, nr. 2, op på en manglende konsekvensrettelse i lov nr. 435 af 10. juni 1997.

Til nr. 6

Da der ikke som i de øvrige love allerede findes en generel regel om, at amters og kommuners afgørelser kan påklages til ministeren, fastsættes det, at amternes afgørelser efter § 45 a kan påklages til miljøministeren. Ministeren vil kunne delegere sin beføjelse som klagemyndighed til Miljøstyrelsen og/eller Skov- og Naturstyrelsen.

Til nr. 7-9

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget under § 2, nr. 6.

Til nr. 10

I lighed med de øvrige love er det fastsat, at klage har opsættende virkning medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.